

de vervolgd werden was bepaald. In tegenstelling tot dezen kregen evenwel de z.g. oorlogsslachtoffers geen aparte wettelijke regeling; daarop bleven zij na de invoering van de Wet Uitkeringen Vervolgingslachtoffers aandringen, en met succes: in maart '84 trad de Wet Uitkeringen Burger-Oorlogsslachtoffers (hiertoe werden nu ook de Indische oorlogsslachtoffers gerekend) in werking. Vele duizenden deden een beroep op die wet – er zijn een jaar later een kleine vijfhonderd invaliden en ruim duizend nabestaanden die de nieuwe uitkeringen ontvangen.

Een geschonden groep? Ongetwijfeld: wie invalide is, wordt voortdurend en wie als gevolg van oorlogshandelingen weduwe, wees of halve wees is geworden, wordt veelvuldig aan de Tweede Wereldoorlog herinnerd.

Wij zouden het nog ruimer willen stellen: geldt hetzelfde niet voor de familieleden en vrienden van gesneuvelde militairen, voor militairen die invalide zijn geworden en voor diegenen die in de illegaliteit dierbaren hebben verloren? Geldt het niet bij tijd en wijle voor allen die als gevolg van oorlogshandelingen (men denke vooral aan de luchtbombardementen alsmede aan de gevechten die in '44-'45 in het zuiden en hier en daar ook in het oosten en noorden des lands werden gevoerd) in groot gevaar verkeerden?

Het leven is doorgedaan maar de herinnering aan de jaren '40-'45 is gebleven.

★

Er leven anno '85 in de Nederlandse samenleving ook nog grote groepen die als uitvloeisel van de Tweede Wereldoorlog op een geheel andere wijze geschonden werden dan die welke wij tot dusver beschreven.

In de eerste naoorlogse periode werden vijftigduizend Nederlanders, die niet 'fout' waren geweest, aan een zuiveringsonderzoek onderworpen en leidden dat onderzoek tot maatregelen, dan werden deze door velen van de betrokkenen als kwetsend ervaren, zulks vooral in die gevallen waarin aan de zuiveringsmaatregel door middel van de pers algemene bekendheid was gegeven.

Dan werden bijna honderdvijftigduizend 'foute' Nederlanders gearresteerd, in kampen opgesloten waarin in den beginne mishandelingen schering en inslag waren, en berecht: in ernstige gevallen door de Bijzondere Gerechtshoven, in minder ernstige door de Tribunaal – ook werden velen bij beschikking van de procureurs-fiscaal bij de Bijzondere Gerechtshoven voorwaardelijk weer in vrijheid gesteld. Wie het inter-